

*Volgend jaar
in Mariënbad*

UNICA-CONGRES DUBROVNIK

Vliegreis met hindernissen

Wanneer op 23 augustus de stewardess ons welkom heet aan boord van de Lockheed Elektra 2 en we pijnlijk nauwkeurig, Hollands nauwkeurig, vertrekken van Schiphol, begint voor ons het UNICA-congres. Onze eerste stop zal Wenen zijn. Na een voorspoedige vlucht wordt er geland en trekken we na een uur door met een vliegtuig van de Austrian Airlines naar Belgrado waar we — uit louter nieuwsgierigheid — de nacht zullen doorbrengen.

Na ons bezoek aan Praag willen we ook eens kijken hoe het er in Belgrado uitziet. Onze eerste kennismaking na de landing is die met het modern uitgeruste stationsgebouw in een subtropische warmte. Deze omgeving maakt een iets oriëntaalse indruk op je, en die wordt nog versterkt nadat je eindeloze moeilijkheden gehad hebt om in een bus te komen. Wanneer de bus dan vertrekt en onmiddellijk een Volkswagen klem rijdt, blijkt, dat er toch wel enig verschil met je eigen land is.

De buschauffeur en de chauffeur van de Volkswagen beginnen elkaar nadrukkelijk te vertellen hoe ze over elkaar denken (gesteund door een aantal supporters). Na enige tijd meen je dat de zaak geregeld is. Er wordt vertrokken, de Volkswagen passeert de autobus en nu wordt de Volkswagen dwars over de weg gezet. Nu eerst kan men tot zaken komen. Na 10 min. wordt de weg vervolgd en belet de volkswagen door steeds maar af te remmen, de bus zijn normale weg te vervolgen.

Ook in Belgrado zijn de zaken bepaald iets anders geregeld dan bij ons. Nadat we via een taxi in ons hotel belandden, dat door de K.L.M. gereserveerd was, toonde ik mijn reserveringsbewijs. Grote verwondering — men wist er niets van — men had hier nog nooit van ge-

hoord. Nadat ik aangedrongen had dat wij toch wel vreselijk graag de nacht onder een dak wilden doorbrengen, en verteld had dat wij bepaald niet uit Nederland kwamen om op een bank in een parkje te gaan slapen, streek men de hand over het hart nadat men eerst

De UNICA-congresgangers op excursie door Montenegro.

Onze beste filmer in Dubrovnik:
Joop Pieëte uit Leiden.

verteld had dat er geen plaats was en gaf men ons een suite ter beschikking. En dat gaat dan weer tegen de prijs van een normale 2-persoonskamer. De suite bestond uit een woonkamer, zeer uitgebreid, slaapkamer, zeer uitgebreid, een badkamer die amper kamer te noemen was maar meer betiteld kon worden met 'badzaal'.

De stad Belgrado is een openbaring. Behalve dat het een enorm grote stad is, valt er ten eerste op: het geweldige verkeer — het enorme aantal privéauto's. Het aantal mensen dat zich op de straten begeeft en daar wandelt en flaneert. De grote en goed verzorgde winkelstraten met de keurige winkels, met een keus aan artikelen die bepaald — om dat nare woord te gebruiken — westers aandoet. Een stad waar men, naar het mij lijkt, goed kan leven.

De volgende morgen zouden we om 9 uur vertrekken, weer vanaf het vliegveld Belgrado, naar Dubrovnik. Dit was een vlucht, verzorgd door de J.A.T., Joegoslavisch Air-Transport. Om tijdig op het vliegveld aanwezig te kunnen zijn, lieten we ons om 6 uur wakken. Om kwart voor zeven aan het ontbijt, om kwart over zeven in een taxi, om kwart voor acht reed onze bus naar het vliegveld. Om half negen passeerden we de douane en kregen we onze instapkaart. Keurig verzorgd op een ultramodern aanwijsbord stond onze vlucht

aangekondigd: negen uur Dubrovnik. Om negen uur gebeurde er niets. Uit de luidsprekers kwamen te hooi en te gras wat onverstaanbare aankondigingen. Om half tien naar de balie, waar men ons vertelde dat die vlucht natuurlijk doorging maar dat op dat moment helaas geen toestel aanwezig was. Tien uur — half elf — nog eens informeren — 'Mijnheer, geen zorg, de vlucht gaat door, zal alleen nog even duren'. 'Hoelang kan dat duren?' 'Ja, zo gauw we een toestel hebben, bent u aan de beurt'.

Alle mensen voor deze vlucht, een 40-tal, zaten gelaten — oosters gelaten — dit te ondergaan, behalve die paar Nederlanders die maar weg wilden. Om twaalf uur: ja, een vliegtuig! Kwart over twaalf — iedereen zat met seatbelts aangesnoerd — vijf minuten later werd ons medegedeeld dat er een technische storing was en of we wilden uitstappen. Eén uur, twee uur, wéér een toestel! En ja, kwart over twee naar Dubrovnik. We begonnen eerst toen onze K.L.M. goed te waarderen.

We vlogen met een vrij oud toestel recht het onweer tegemoet, wat later in Italië enorm noodweer zou veroorzaken. Geen nood dacht de piloot, gekleed in hems-

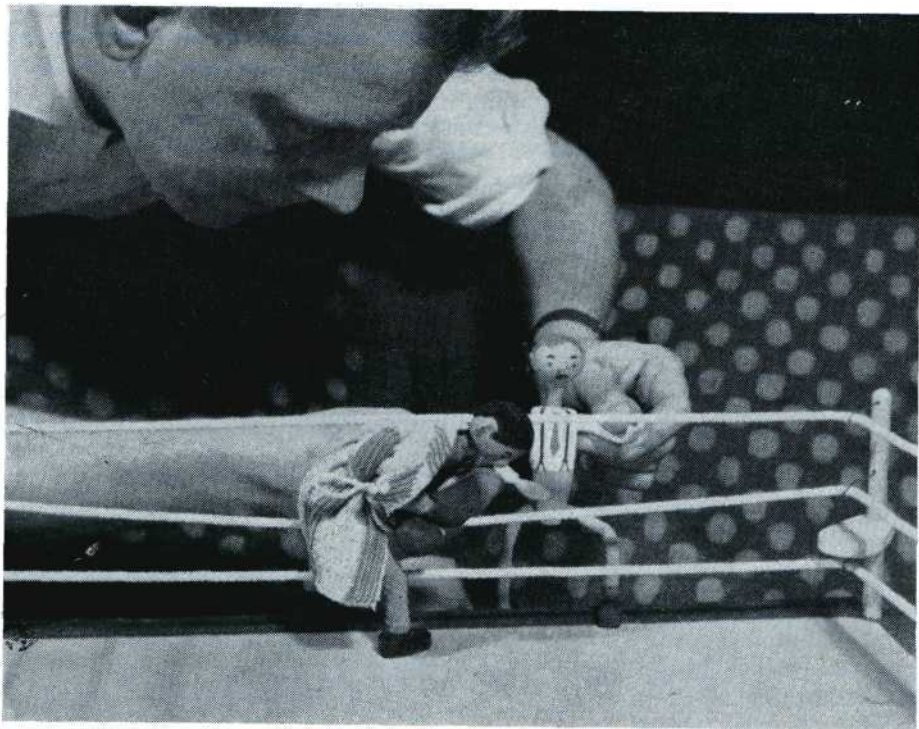
mouwen, cockpit wagenwijd open, dan maar boven het onweer.

Helaas was het plafond van het toestel niet van dien aard dat we er bovenuit konden komen en verdwenen we maar weer onder het onweer. Proberen met grote bogen en uithalen om de buien heen te vliegen, hetgeen vrij aardig lukte en zo naderden we na 1½ uur ons einddoel. Om één of andere onnaspeurlijke reden ging plotseling ons vliegtuig zo laag mogelijk vliegen, midden tussen de enorme bergen. De toestand in het vliegtuig onder de passagiers begon zorgelijk te worden. Links en rechts van ons steile rotswanden, waarvan we meenden dat ze zeer geschikt waren om er tegen te pletter te vliegen.

Maar ook dit overleefden we en na een kwartier waren we boven de Adriatische zee en landden we op het vliegveld van Dubrovnik.

Weerzien in Dubrovnik

Men had verteld dat het maar 14 dagen per jaar regende in Dubrovnik. Of het nu een organisatorische stunt was of een speling van de natuur werd niet geheel duidelijk, maar toen we ons van ons hotel naar de Radnicki Dom begaven, waar de ontvangst zou plaatsvinden,

De heer O. J. Laan uit Voorburg aan het werk tijdens de opnamen van 'The big match' (poppenfilm).

kregen we een tropische regenbui te verwerken zoals ik nog nooit in m'n leven heb meegemaakt.

Iedereen vluchtte van de straat en ook wij vonden een gastvrij onderkomen in een van de oude kerken. Zo spontaan als de bui was begonnen hield hij na een half uur ook weer op en zo spoedden wij ons naar de afgesproken plaats om daar te kunnen constateren dat er al velen voor ons en voor de bui aanwezig waren, die er zeer nauwkeurig voor zorg hadden gedragen dat de voor deze receptie uitgetrokken hoeveelheid drank en etenswaren geëlimineerd waren. Dit stond de vreugde niet in de weg die we beleefden aan het weerzien van vele vrienden van vorige congressen en speciaal van het congres in Amsterdam. Aan de balie een pendant van mevrouw Van Herpen, een vrouw die alles wist, die iedereen met een vriendelijk woord te woord stond — kortom een gastvrouw tot in de toppen van haar vingers.

Het was ook hier weer merkwaardig om te constateren dat ook dit congres, gedragen werd door een paar mensen. En deze mensen deden dat met een harts-tocht en met een gastvrijheid die iedere keer weer ontroert. Hier ook zagen we de andere Nederlandse deelnemers aan het congres terug: Reinier Muller, deze keer vergezeld door vier vrouwen, Ab Tymensen met zijn vrouw uit Utrecht, Jan van Hell uit Woerden met echtgenote, Jan Vet met zijn vrouw, en ondergetekende met echtgenote.

Na de ontvangst viel de Nederlandse ploeg uiteen. Immers, de vergaderingen van de jury, de algemene vergadering en de excursies waren onderdelen die te zelfder tijd plaatsvonden.

Vergaderingen

Jan Vet maakte deel uit van de jury en ondergetekende zou de vergaderingen voor zijn rekening nemen.

De rest van de delegatie stortte zich in een aantal excursies en evenementen welke waren georganiseerd. De vergaderingen waren als vanouds. Het duurde wel even voordat iedereen weer gewend was aan de wijze van spreken en van reageren van z'n mede-UNICA-leden uit een ander land.

Aangezien je in zo'n vergadering zit met een Fin zowel als met een man uit Argentinië is het begrijpelijk dat er verschillen van opvatting bestaan en ook de wijze waarop dit wordt geuit loopt nogal uiteen. Ook is het merkwaardig om te zien hoe het dan altijd weer een halve dag duurt voordat men aan elkaars wijze van reageren is gewend. De president van het Congres, Amadei, greep op het laatst naar z'n schaarse haren en verdween, nadat een telegram op het toneel was gevoerd, naar Belgrado. Het was dan ook met een gedeeld genoegen dat ik de rest van de vergaderingen —

Folklorefilmers konden tijdens dit congres aan hun trekken komen!

althans een deel daarvan — weer mocht voorzitten. Het belangrijkste resultaat van deze vergaderingen is naar mijn smaak wel het besluit en de mogelijkheid om in het vervolg films van de UNICA-filmotheek d.m.v. een luchtvaartmaatschappij gratis over de hele wereld te laten verzenden terwijl door deze luchtvaartmaatschappij ook alle douane-formaliteiten zullen worden verricht. Dit voor ons misschien wat vreemde en minder interessante besluit was toch van zeer groot belang. Want we moeten hier maar eens denken aan landen zoals Nieuw Zeeland, Australië, Zuid-Afrika, Canada, mensen die vreselijk graag films willen zien uit de UNICA maar om zo'n programma in hun land te krijgen, vaak honderden guldens kwijt zijn — alleen al aan transportkosten van deze films, terwijl juist films' datgene is wat ons bindt.

Projecties

Omwille van de temperatuur waren de projecties geprojecteerd in de ochtend, van 9 uur af tot 's middags 1 uur en van 's avonds 6 uur tot 9 uur.

Er was dit jaar te constateren dat de

kwaliteit van de films bepaald egaal was te noemen. Er was — in tegenstelling tot Amsterdam — waar zeer grote dieptepunten waren, maar daarnaast enorme hoogtepunten — dit jaar een veel grotere gelijkmatigheid en weinig uitschieters zowel naar beneden als naar boven. Betreurenswaardig was het dat de 8 mm films geprojecteerd werden op een wijze die dit formaat bepaald geen goed deed. Men projecteerde op 29 meter afstand met een Eumig Mark S projector op een bioscoopdoek, met alle gevolgen van dien. Van films waar een bepaalde sfeer opgewekt werd d.m.v. belichting e.d. bleef niets over; slechts de soms wat overbelichte films kwamen juist op het doek.

De Nederlandse inzending, bestaande uit: 'Mensen in blik' van Henk Brinkhuis; 'The big match' van Laan, 'Muta' van Joop Pieëte en 'Samen naar de film, ja gezellig' van Wildschut werd door de Nederlandse delegatie met argusogen gade geslagen. Het was dit jaar voor het NOVA-bestuur geen eenvoudige taak om tot een keus te komen. Immers, anders kunnen we putten uit de oogst van de Nationale Wedstrijd van mei van het jaar. Het was dit jaar niet

mogelijk omdat de Nationale Wedstrijd immers verplaatst was van mei naar oktober. Wij moesten dus putten uit de oogst van een jaar geleden. En van die oogst was al een keus gemaakt voor het congres Amsterdam, terwijl bovendien van de films die dan overbleven, er een aantal reeds vertoond en ingezonden waren geweest op andere internationale festivals of filmwedstrijden. En in de UNICA-voorschriften staat dat films, ingezonden naar de UNICA, moeten voldoen aan de zgn. 'maagdelijkheidsclausule' d.w.z. dat ze behalve in de Nationale Wedstrijd nog niet eerder in een andere internationale wedstrijd mogen zijn vertoond, maakte dat de mogelijkheden van het bestuur niet groter. De films werden in het algemeen met een fatsoenlijk applaus begroet en alleen de film van J. Pieëte kon het tot een bronzen medaille brengen. Het was merkwaardig te constateren dat de humor van de film 'Mensen in blik' geheel ontging aan het publiek.

We hadden ons hier nogal wat van voor-

gesteld, maar nadat de film drie minuten had gedraaid, stond het onfeilbaar vast dat deze film het bij het internationale publiek niet zo doet. Men begreep de grappen niet, bij ons is een flinke vrouw in een klein autootje een lacher; in andere landen schijnt dat een situatie te zijn die bepaald de lach niet opwekt. De humor waarvoor we vreselijk bang waren in 'Samen naar de film, ja gezellig', werd daarentegen door de zaal wél opgemerkt. J. Pieëte's film 'Muota' had, nadat een pendant van deze film reeds was vertoond, een vrij langdurig applaus te verwerken en bracht het dan ook tot een bronzen medaille. 'The big match' van O. J. Laan resulteerde in het verzoek van verschillende mensen om het adres van de maker om over de techniek van deze film te gaan corresponderen.

Volgend jaar in Mariënbad

Na een uitgebreide ontvangst op het prachtige gemeentehuis van Dubrovnik waar het de congressisten aan niets ont-

brak, en met gulheid drank en andere geneugten werden geserveerd, maakten wij tot slot een fantastische excursie op zondag door het onvoorstelbaar mooie Joegoslavische land via Kotor, Cetinje, Sveti Stefan en Budva, waarbij we een indruk konden krijgen van dit land, waarvan menigeen opmerkte dat het geen wonder was dat Hitler dit nooit heeft kunnen onderwerpen. Het is van een grootse schoonheid en verlatenheid, een wilde natuur die noodt tot een bezoek buiten dit congres om.

Samengevat: UNICA-Congres 1965 Dubrovnik was een congres, en dat was de unanieme mening van de hele Nederlandse delegatie, dat de moeite waard was. Een typisch UNICA-congres met veel films.

Er werden prettige contacten gelegd met buitenlandse vrienden, er waren mooie films en een prachtige natuur, kortom, een echt congres voor filmers. Wij kijken alweer uit naar 1966 wanneer het volgende UNICA-congres zal plaatsvinden in Mariënbad, Tsjecho-Slowakije.